

les altes serres de Culla, les *Rodanyes* nom d'una partida enmig dels encinglerats de la Roca-Parda, a l'entrada d'una cornisa que entronca el cingle (1961) També hi ha l'eiv. *enrudinxar* «embolicar dins un paper enrodilat» (*AlcM*) on quasi podríem dir que la presència de ROTANTIA és palesa (> *rodānča, enrodensat, -inxat*). I en fi l'andorrà *rodencó* «la roda del ball» recollit pel *DAG*, que bé sembla ser ROTANTIA+ONE

Rodolar [c 1400], del ll vg *ROTULARE derivat de ROTARE comú amb la major part de les llengües romàniques, particularment it *rotolare* 'rodolar pendent avall', 'fer rodolar (un objecte)', fr. *rouler* i oc. *redolar/rodolar* 4 El Subj. pres. *rodole* ja en el *Torcimany* (rimant amb *tremole, esmole, dole*, 712); també en l'*Inferno* traduït per AFebrer (1428), amb el sentit de 'rodolar pendent avall'. «per què lexas la guerra? / Si no t lexas de rodolar aquí ---», traduïnt «perché lasci la guerra? / e non restò di ruinare a valle ---», mots dirigits a Amphiaros quan el draga la terra fins a l'infern (xx, 357); en grafies imperfectes, en les *Transformacions* de Fc. Alegre (1494), *rudolar* (p. 5), «sanglotant y rodollant los ulls mentre moria» (p. 41); i figura en els diccionaris des del Lacav.; la lleu variant *arredolar*, amb l'adj. *arredoladis*, es troben també en els Ss. xiv-xv (infra).

En fi apareix sovint en Verdaguer amb el sentit de 'anar pendent avall' o 'caure per terra': «Tot cabdellant arbredes, penyals dels cims *rodolen*, / rost avall frexes cruxen y faigs, esbocinats, / y la fumera y flames amunt se caragolan, / ab quera y pols dels rònecs albercs enderrocats»; «l'arpa *rodola* ab ell de timba, quan Guifre mata Gentil dalt del Canigó (vii, c 449); «fa posar la falç als dits / --- / los caps *rodolan* per terra / un o dos a cada pic», *Corpus de Sang* (a 1866) 20c; i V-ne encara una altra cita a RAI

«Li ventà una trompada que el féu *rodolar* daltabaix d'un ribast», Coromines (*Pigmaltó*, xviii, 237); «anàvem *rodolant* tots dos pel pendís, fins a quedar mitx sospesos sobre 'l ribast que llindava ab el còrrec, detinguts per un teny d'alzina», MrnVayreda (*Puny* i, xviii, 141 (114)). I en el Ross: «*Rodolem* com un trosus de la carretera / --- / demet dels clots de les rode-res»; «aquell sus l'esquena *rodola*, / aqueix ja una cambriola», Saisset (*Perpiny*, 89; *Catal d R*, 210) notem que aquesta rima de Saisset indica que en ross. es pronuncia *rodòla*, mentre que en cat. central es diu *rodòla*, val. i mall. *redòla*. EmVilanova en construcció causativa: «uns descarregan fardos, aquells *rodolan* barrils de petroli ---» (O. C. ii, 8).

Es graciosa i expressiva la dita popular: «qui t'empeny que tant *rodoles*?» (*DAG*), dita a un interlocutor a qui retraïem un excés que volem calmar: un que va massa enllà anunciant propòsits que no aprovem, un que sembla mostrar-se o exaltar-se massa per frases que se li diuen: «PAULA. Les noyes callan / quan parlan los que són més! / Co : Per 'xo no l'heu de tenyar. / G.: És que ella a tothom amola! / PAULA: Qui l'empeny que tant *rodola*!», Pitarra (*L'Esquella de la Torratxa, Gatades*, p. 41).

Fora del Princ i-el Ross predomina la forma dissimilada *redolar*. En el P. Val es diu de coses relacionades amb caure: «*redola* el cap si un mira cap avall» CastPna, JPuig (*BSCC* xiv, 130); *redolar* a Olocau del Rei segons la frase citada supra, «qué faran els que pòden, si dasta els coixos *redòlen*. avall», d'altra banda 'fer via per terra donant voltes': «dihuen que feren els dinés *redòns* pera que *redòlen*», MGadea (*T del Xè* i, 336; ii, 26); «*redolar*: parlar molt, especialment en mal sentit, d'un afer», EnrValor (c. 1950) Eiv. «*redulà* rodar», PzCabr; «s'aturava a contemplar sa lluna i ses estrelles, diguent: —Elles sí que n'hauran vist de món, tan amunt com estan i *redolant* sempre d'una banda a s'altra!», JnCastelló (*Rond. Eiv*, 9), i l'altra dita popular «qui té diners vola; qui no, *redola*», *Llibret de Falla del Carrer Barques* 1952, p. 14; «qui té dobbés vòla / y qui no en té *redòla*», *DFgra*, p. 611a

DERIV.: *Rodolant* adj «La neu de Tosa / de mica en mica s'era fosa / --- / un clap o altre se n'hi veyia, / qu'hauríeu dit que s'hi esqueya / penjat per aquells cingles, lo *rodolant* isart», Verdaguer (*Jovenivoles*, O C Pop xxix, 187). *Rodolada*: «lo ressó de sos guanyis arribava allí engruixit y multiplicat per la *rodolada*», Noller (*La Febre d'Or* ii, 32). *Rodoladis*: «pedra *rodoladissa* no cria molsa» dita pop (*DAG*), «sa criada, *rodoladissa*, / molt devota y preparada / per fer sempre mudadissa», Jaume A Prohens, a 1847 (*JMBover, BrEscrBal* ii, 165). Ara bé aquest adjectiu ja l'usava Eiximenis, en la variant de verb amb *a*, o amb el sentit de 'desassenyat, lleuger': «la terra aquesta, e ciutat, és de sí mateix fort delitosa; per què, hi concorren molts hòmens leugers e de poca valor, e molta fembra *arredoladissa*», «los presents romans --- fills són de troians, catus e malastrucs, e gent *arredoladissa*, sense cap e sens enteniment» (*Regiment*, 20.26, 52.10); en la variant ja usava el verb JnEsteve, val., el 1472: «la ha portada o *arredolada*. impegit» (*LiEleg*, i-5-d); de *rodoladis* deu ser variant (amb haplogogia com en *rodís* < *rodadis*, supra) «*rodolis*: rodador» (Lab 1840). *Rodolador Rodolaire* (Verdaguer, *DAG*). *Rodolament* (Lacav.).

A rodolons, a- [1310]: «vos quir per Déu e us clam mercè, que us prena pietat de mi, can així vaig a *rodolons*, car adés som en un loc e adés en altre» (o sigui 'sense reposar enlloc, d'Herodes a Pilat'), doc cancellesc de 1310 (Finke, *Acta Ar.* i, 260); «els vint duros --- no ls hi volia pas --- rebutjava el paquet --- llensant-lo l'un al banc, rebatent-l'hi a *rodolons* l'altre», Pons i Mass. (*Auca d l P.*, 251); tort. «a espentes i *redolons*, los anys nos porten al fi de la nostra carrera», Vergés Paulí (*Espurnes* v, 127). *Rodolum* m. ross. nom d'un joc consistent en capgirells o rodolades (format com *escaldum, escorrum, frantum, fartum, pixum, salum, raspallum, socarrum*): «s'entienien com dos germans, amb un *rodolum* tan ben calculat que deixaven la dansa al mateix punt», JSebPons (*L. de les Set Svelles*, 88). *AlcM*, deixant-se desorientar per una bàrbara grafia *rodolom* d'uns versets de 1922, on rima amb *plom* pron. en ross. *plúm*, inventa una in-